

Beszámoló
az ICG TC13
környezetvédelmi munkabizottság
2014.májusi budapesti üléséről

Varga Zsuzsanna
Laboratóriumvezető, GE Hungary Kft

TC13 – 2014. tavaszi ülés Május 6-7.

TC13 Environment

Az ICG környezetvédelmi műszaki bizottsága

Működése:

-ülések évente 2 alkalommal

Idei budapesti ülés rendezése:

-vendéglátók: SZTE-GE-Guardian

-ülés helyszíne: GE Hungary Kft

TC13 budapesti ülés résztvevői:

Andreas Kasper -Elnök	St. Gobain, Germany
Guy Van Marcke -TB Elnök	AGC GE (Asahi), Belgium
Laurent Piranda -Alelnök	Guardian, Luxembourg
Simon Slade - Titkár	Pilkington NSG, UK
Thomas Hünlich,	Schott, Germany
Karlheinz Gitzhofer	HVG, Germany
Walter Battaglia	SSV, Italy
Hans van Limpt	Celsian, The Netherlands
Hugues Abensour	St. Gobain, France
Baris Orhan	Şişecam, Turkey
John Mason	Guardian, USA
Varga Zsuzsa	GE, Hungary
Vendégek:	
Tóthné Kiss Klára	SZTE
Lipták György	SZTE
Tóth István	SZTE
Paróczai Csilla	Guardian, Orosháza
Ferenci Péter	GE Hungary Kft

NAPIRENDI PONTOK

- Aktuális ICG hírek
- Előző ülés emlékeztetőjének áttekintése
  - Beszámolók a kitűzött feladatokról
- Üvegolvasztó kemencék emisszióinak mérési problémái
  - Klór mérés megbízhatósága
  - Bór mérési módszer kidolgozása, adatgyűjtés
  - Szelén mérési szabvány bevezetése
  - SO₃ mérés tapasztalatok
  - NH₃ kibocsájtás kérdései
  - Szilárd részecskék / kondenzálódó komponensek tanulmánya
- Korszerű leválasztási technikák
  - CERCAT rendszer alkalmazási tapasztalatai
- Információcsere új tisztítóberendezések beüzemeléséről
- Információcsere új előírások bevezetéséről

- ICG – nemzetközi bizottság (37 tagország) - 24 műszaki bizottság (TC)
  - <http://www.icglass.org>
- Új műszaki bizottság alakulása: Energiahatékonyság (TC09)
- Műszaki bizottságok együttműködése
(Glass Trend összejövetel az üvegyártáshoz kapcsolódó bizottságok részvételével – 2013 Eindhoven)
- TC13 aktivitása: információcsere a működő és legújabb technikákról, mérési módszerek értékelése és fejlesztése.
  - Honlap: <http://www.celsian.nl/TC13/>
  - Évente 2 alkalommal ülésezik a bizottság
  - Tudományos publikációk
  - Éves ICG beszámolók
  - Részvétel az ICG és ESG konferenciáin
  - Részvétel az USA „Glass Problems Conference”-en (Okt.2013)
    - Beszámoló az európai környezetvédelmi szabályozásokról

FELKÉSZÜLÉS A BÓRSAVAT ÉRINTŐ RENDELETEKRE

REACH: vegyi anyagok regisztrációja, értékelése, korlátozása és engedélyezése, 1907/2006/EK rendelet.

SVHC - ECHA különös aggodalomra okot adó anyagok listája

Folyamatosan bővül (Dec.2013: 151 anyag): pl. Bórsav, $\text{Na}_2\text{B}_4\text{O}_7$, B_2O_3

Annex XIV – anyagok alkalmazása engedélyköteles vagy korlátozott lehet

BREF - IED ipari kibocsátásokról szóló 2010/75/EU irányelv BAT következt.ek

alkalmazása: Kemencék borkibocsátásának csökkentése

Borkibocsátás (szilárd és gázhalmazállapotú) nyomon követése

Üvegek REACH regisztrációja:

- Elfogadott státusz (UVCB) : komplex reakciótermék – feltételekkel mentesül

GA Glass Dossier , 1272/2008 EK REACH Annex V 11

-TC13 - vizsgálati módszer kidolgozása az üvegek mentességének igazolására

Borkibocsátás mérési problémái:

Rio Tinto + Celsian : javaslat standard módszer kidolgozására a borkibocsátás mérésére és reprezentatív adatok gyűjtésére

-jelenleg nincs javasolt módszer, mérést több tényező befolyásolja

-érzékeny terület az esetleges határértékek körüli viták miatt

Tervezett program: indító értekezlet - workshop – mérési kísérletek

BÓRKIBOCSÁTÁS CSÖKKENTÉSE UTÓLAGOS LEVÁLASZTÁSSAL

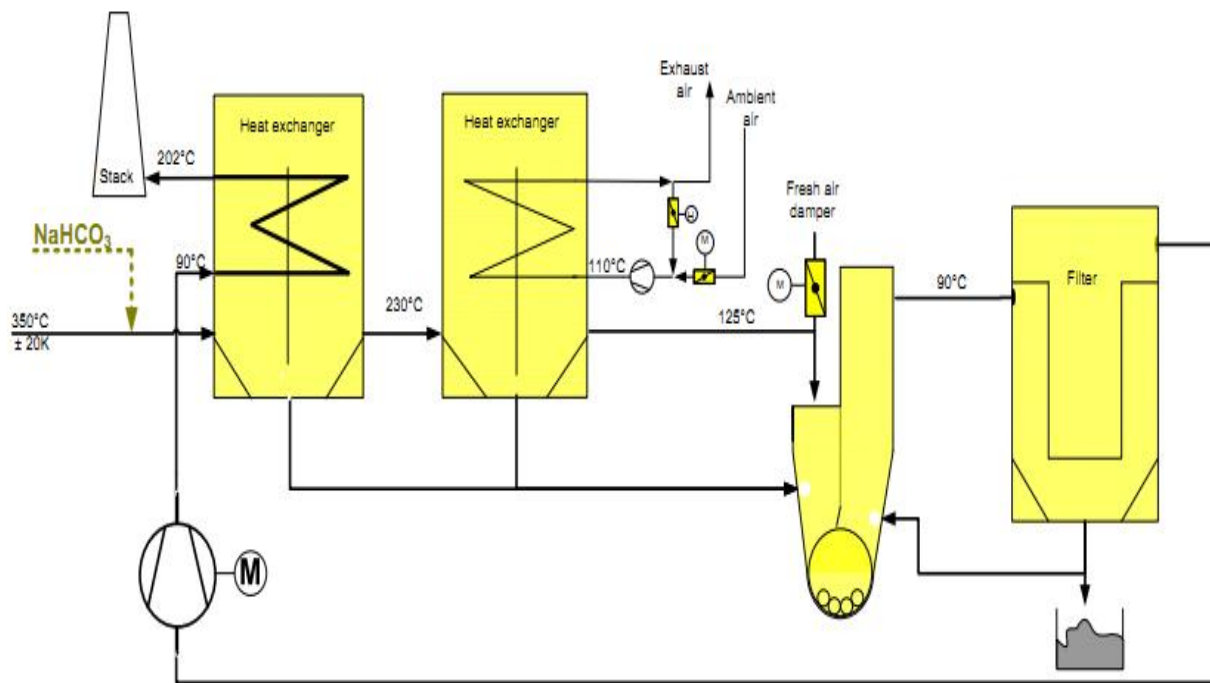
Alkalmazás helye: SISECAM, Törökország

Gyártott üveg: Boroszilikát hőálló háztartási edények (B_2O_3 : kb. 10%)

Olvasztási technológia: 120 tonna/nap, földgáz-oxigén tüzelés, $16000\text{Nm}^3/\text{h}$ füstgáz

Elvárás: Nincs hivatalos határérték, cél volt a látható füst megszüntetése

Megoldás: LÜHR (német) leválasztó : NaHCO_3 adagolás+hőcserélők+zsákszűrő

Elért eredmények:

Szilárd részecske:
 $34\text{ kg/h} \rightarrow 0,01\text{ kg/h}$

B_2O_3 /Bórsav gáz
 $8\text{ kg/h} \rightarrow 0,5\text{ kg/h}$

Látható kibocsátás
füst $\rightarrow$ eltűnt

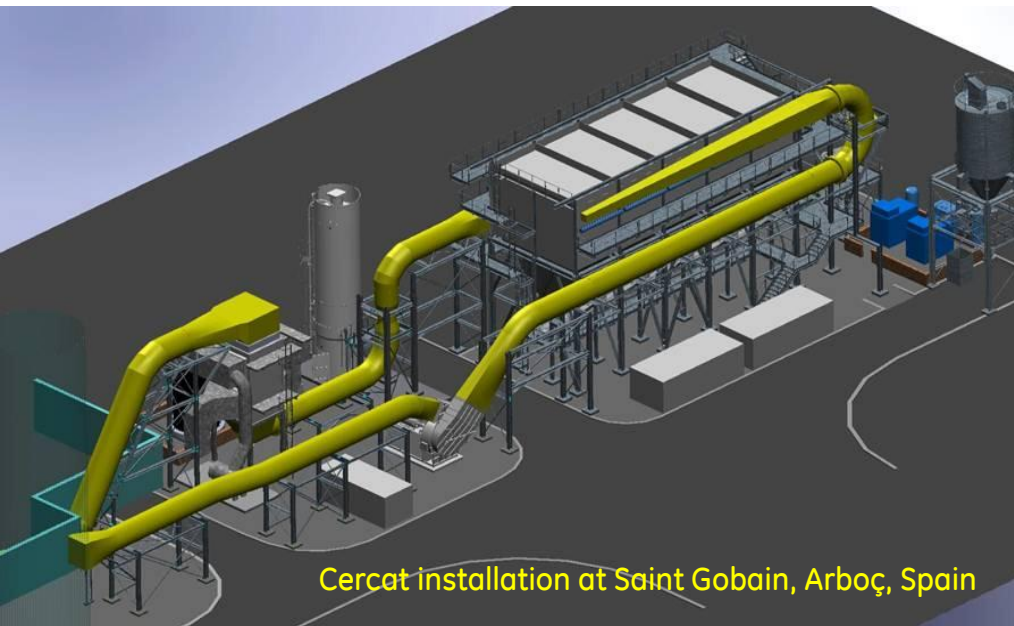
KORSZERŰ LEVÁLASZTÁSI TECHNIKÁK TAPASZTALATAI

Katalitikus kerámia szűrőgyertyás leválasztó (MAGUIN CERCAT® Filter) üzemelési tapasztalatainak rendszeres nyomon követése

- Saint Gobain Spanyolország, Float kemence, 85em³/h - 2009 óta
- ARC Franciaország, Háztartási üveg, 30em³/h - 2010 óta
- ARC USA , Háztartási üveg, 90em³/h, (ULTRACAT- Trimer)

Előnye: Por, NO_x, SO_x, HCl, HF egyidejű csökkentése:

- Ca(OH)₂ vagy NaHCO₃ a savas gázok leválasztására, NH₃ vagy Karbamid a deNO_x folyamathoz-
- Por <5-10mg/Nm³, NO_x 300-700mg/m³ , NH₃ kiszökés nincs

Tapasztalatok:

hatékonysága 4 év óta nem romlik,
gyertyák állapota stabil
gazdaságossági megítélés később
(beruházás+üzemelés +karbantartás
összevetése pl. EP+SCR rendszerrel)

SZILÁRD RÉSZECSKÉK MÉRÉSI MÓDSZEREINEK ÖSSZEHASONLÍTÁSA

A TC13 egy korábbi tanulmányának áttekintése és újraértékelése:

-Mérési tartományok változása:

1985-ben tisztítatlan füstgázokban $100-400 \text{ mg/m}^3$ port mértek ma mindenütt van leválasztás és $0-30 \text{ mg/m}^3$ tartományban kell mérni

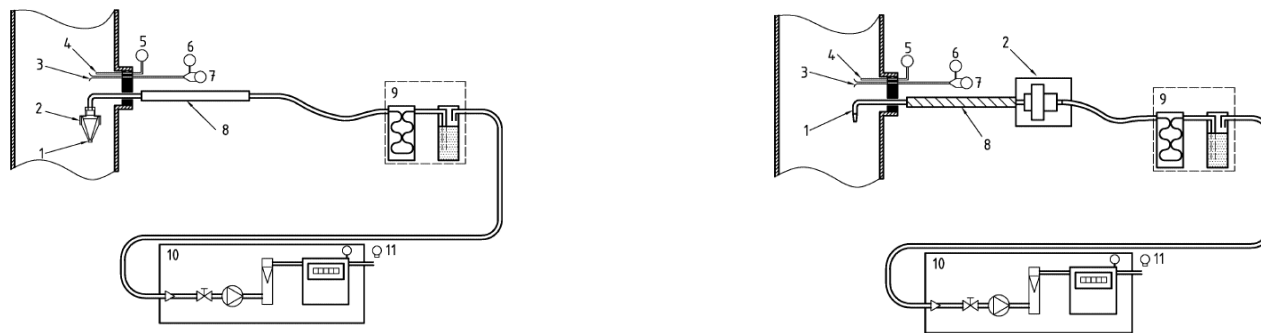
-Mérési módszerek változása

1985 konklúzió: kéményben mérni

ma Európában többségében kéményben (de BREF EN13284-1 alternatív)

USA-ban EPA Method 5 kéményen kívüli preferált, de PM10, PM2.5, CPM

-Alkalmazott módszer a hatósági előírások szerint, de figyelembe kell venni a módszerek / gáztisztítók hatását: **KONDENZÁLÓDÓ RÉSZECSKÉK SZEREPE**

Kéményben és kéményen kívüli mintavételi elrendezés

SZILÁRD RÉSZECSKÉK MÉRÉSI TAPASZTALATAINAK ÖSSZEHASONLÍTÁSA

A TC13 megállapodott a kondenzálódó részecskék mérési problémájának vizsgálatáról különböző kemencetípusok és leválasztók esetére

- Meglévő mérési adatok összegyűjtése és értékelése
- Egyidejű összehasonlító mérések tervezése
  - EN 13284-1 kétféle módszerével

Néhány jellemző adat különböző rendszerekből: részecske, mg/m³

	kiszűrhető	kondenzálódott	összes
EP nélkül	50	38	88
Ca(OH) ₂ száraz mosó után	100 (ki:20)	45	145
Szódás félszáraz mosóval	2-38	7-167	18-172

Eltérő mérési módszerek előírása USA különböző területein
Európaítól eltérő, komplex mérési szabványok az USA-ban:

- EPA Method 5 kéményen kívül total PM a fűtött mintavevőn (120C)
- EPA Method 201A kéményben PM10 és PM2.5 (filter vagy ciklon + filter)
- EPA Method 202 száraz impingerben kondenzálódó részecskék CPM
- Módszerek kombinálhatók, mérési körülményeket figyelembe kell venni.